

Dekonstruktion

Red. Jacob Bøggild, Stefan Iversen, Henrik Skov Nielsen, Aarhus Universitetsforlag 2004, 236 s., 198 kr.

Aarhus Universitetsforlag har lanceret en ny fremragende serie *Moderne litteraturteori*, der redigeres af Stefan Iversen og Henrik Skov Nielsen, som har stået for udgivelsen om narratologi i serien. Her skal det dreje sig om dens tvilling – begge udkom samme dag – der omhandler dekonstruktion med to oversatte tekster af Jacques Derrida (*Platons farmaci* og *Foran loven*) og desuden tekster af Johnson, de Man, Hillis Miller, Royle og Bennington. Redaktørerne introducerer glimrende til begrebets historie og etymologi, som tages op af Derrida i slutningen af tresserne, hvorefter de med rette påpeger, at ”termen ”dekonstruktion” [har] haft så stor succes, at den på det nærmeste har sejret sig ihjel.” Dekonstruktion har dog næppe behov for at blive genoplivet, selvom det nok altid vil dele den læsende skare i to: På den ene side de læsere, der lader sig udfordre af dekonstruktionens raffinerede og komplekse læsestrategier og lægger øre til teksternes tvetydige kerne, og på den anden side de læsere, der anser dekonstruktive læsninger for at være fortænkte konstruktioner, som de hellere end gerne så gå i sig selv igen. Det foreliggende bind i serien hjælper på en forbilledlig klar måde med at få overbevist denne anden side om, at dekonstruktion faktisk rummer væsentlige indsigter i dét at tænke,

læse og skrive, selvom dekonstruktionen ”selv” slet ikke har interesse i at komme indenfor i varmen, men tværtimod at opholde sig udenfor på tærskelen til den anden side ligesom manden fra landet i den tekst af Kafka (Foran loven), som Derrida vier en indgående læsning, der kan anbefales til alle, hvad enten de befinder sig på den ene eller den anden side af loven – ét er sikkert: ingen befinder sig på højde med og i loven.

Jonas Holst Sørensen

Geografiernes Globalisering – *geografi om globalisering.*

Redigeret af Jytte Agergaard og Lars Winther, Akademisk Forlag, 272 sider, 248 kr.

Bogen er en geografisk orienteret indgang til globaliseringsbegrebet. Den er forfattet af forskere fra Geografisk Institut ved Københavns Universitet og henvender sig derfor primært til geografistuderende. Men også læsere med en anden baggrund og interesse for globaliseringsbegrebet vil uden tvivl kunne drage nytte af bogen, der gennem tretten kapitler udforsker forskellige aspekter ved dette begreb. Globaliseringens sammenhæng med miljøændringer, sociale forhold, migrationsproblemer og massemedier er blot nogle af de emner der behandles. Bogen forsøger at påpege den sammenhæng geografistudier skaber mellem natur- og samfundsfag og viser dermed en

anderledes vinkel på globaliseringsdebatten. En stort bonus ved bogen er de fremragende resumeer i slutningen, der godt og præcist beskriver hver enkelt kapitels hovedindhold, så interesserede hurtigt kan danne sig et overblik over kapitlernes relevans.

Jakob Bek-Thomsen

Arbejdsmoral til salg

Sharon Beder: Arbejdsmoral til salg – fra puritansk prædikestol til moderne virksomheds-PR

Forlaget Klim, 343 sider, 299 kr.

Det er sammenhængen mellem den protestantiske arbejdsmoral og de globale miljøødelæggelser, der er omdrejningspunktet i denne bog. Bogens hovedtese er den, at ”Medmindre vi kommer ud af arbejd/forbrug trædemøllen, er der ikke meget håb for planeten.” (s. 14) Bogen former sig dels som en idéhistorisk undersøgelse af det nuværende (protestantiske og efter Sharon Beders mening dybt problematiske) arbejdsbegrebs opkomst, og dels som en undersøgelse af, hvad det er for forestillinger, mekanismer og institutioner, der aktuelt holder liv i dette arbejdsbegreb. Sharon Beder er bl.a. skeptisk overfor bæredygtighedsdiskursen, som hun ikke mener, gør noget ved roden til problemerne – vores syn på arbejde og forbrug. I bogen ser forfatteren også på de problemer for mennesker, samfund og miljø som følger i hælene på den høje

arbejdsmoral. Sharon Beder er professor ved og leder af afdelingen for videnskab, teknologi og samfund ved Wollongong Universitet i Australien.

Mads P. Sørensen

Den brogede oplysning

Thomas Breddorff: Den brogede oplysning, Gyldendal, 392 s., 348 kr.

I denne bog tager Breddorff veloplagt og vidende læseren med gennem den nordiske oplysningstid og påviser med stor overbevisning dens – med hans ord – brogede karakter. Her sættes fokus på de elementer i oplysningstiden, som den ofte beskyldes for ikke at have, men tværtimod at være i modsætning til; nemlig følelser og irrationalitet. Efter endt og tilfreds læsning kan man ikke længere se oplysningen som tør fornuft. Den var ikke, som Edmund Burke sagde, en ”barbarisk filosofi udklækket af kolde hjerter og forvirrede hjerner”, men derimod et sprudlende, modsætningsfuld og følelsesladet opgør med samtidens stivstikkeri. Den sidste halvdel kan i særlig grad anbefales.

Mikkel Thorup

Behovet for anerkendelse

Axel Honneth: Behovet for anerkendelse – en tekstsamling. Redigeret af Rasmus Willig, Hans Reitzels Forlag 2003, 166 sider, 225 kr.

Værket giver et godt indblik over Axel Honneths skrifter, hvorfra seks tekster er blevet udvalgt, der alle tager deres udgangspunkt i den kritiske skoles genoptagelse af en række væsentlige temaer fra primært Hegels værk: ret, moral, socialitet og anerkendelse. Det er særligt det sidste begreb, som Honneth har gennemtanke på ny og reaktualiseret, hvilket giver ham lejlighed til systematisk at reflektere det dialektiske forhold mellem samfundsmæssiggørelse og individuation: Den første anerkendelsessfære er boligens afsikrede sfære, hvor kærligheden danner det første, naturlige moment af gensidig anerkendelse og behovstilfredsstillelse i en fortløbende proces af konflikt og forsoning. Den næste anerkendelsesform skal findes i den retslige sfære, hvor de handlende vinder en identitet igennem at blive anerkendt som tilregnelige og autonome subjekter. Den tredje sfære formes af det solidariske bånd mellem fællesskabets individer, der ad denne vej bliver anerkendt og værdsat som dem de er og for den måde, hvorpå de er med til at dele og tage del i samfundets goder. Det er disse tre former, som Honneth gennemspiller igennem de fleste af sine tekster, der stærkt må anbefales for deres systematiske og kritiske stringens i reaktualiseringen af hegel'ske temaer og samtidig for deres aktualitet.

Jonas Holst Sørensen

Karaoke Kapitalisme

Jonas Ridderstråle/Kjell A. Nordenström: Karaoke Kapitalisme – ledelse for mennesker, Børsens Forlag, 2004, 303 s.

Jonas Ridderstråle og Kjell A. Nordenström er begge lektorer ved Stockholm School of Economics og tilhører den nye generation af erhvervsguruer i Europa. ”Karaoke Kapitalisme” er parrets opfølger på bestselleren ”Funky Business”, der blev solgt i 250.000 eksemplarer på verdensplan. Bogen præsenterer sig selv som værende ”obligatorisk læsning for alle – virksomheder som individer – der hellere vil være sig selv end en kopi af de andre”. Ridderstråle og Nordenströms ærinde er at vise læseren vejen væk fra imitation og begrænsning gennem nøgleordene fantasi og innovation. Som funkmusikkens rytme skulle forstås som en underliggende drivkraft i ”Funky Business”, defineres i forordet til ”Karaoke Kapitalisme” ligeledes et baggrundslydspor: ”Ingen logoer, ingen logik, ingen metode, ingen sjov, ingen funk”. Men altså 303 sider.

Agnete Braad